

Žilinská župa je najsociálnejšia

Samosprávne kraje na Slovensku ročne hospodária s balíkom financií väčším ako miliarda eur. Do čoho investujú najviac peňazí?

Župy majú rovnaké kompetencie v oblasti zdravotníctva, školstva, sociálnej oblasti, kultúry a dopravy a usilujú sa o bezproblémové fungovanie svojich inštitúcií. Kam investujú najviac peňazí zistoval Najvyšší kontrolný úrad. Z porovnania ôsmich krajov na Slovensku vyplýva, že ten žilinský investoval do sociálnej oblasti až 30 miliónov eur, čo je najviac spomedzi všetkých ôsmich krajov. Ďalšie najvýraznejšie investície putovali do oblasti vzdelávania (68 miliónov eur) a dopravy (26 miliónov). I keď sa žiadna župa nevyhla čerpaniu úverov, pri hodnotení dlhovej politiky boli medzi nimi výrazné rozdiely. Najviac zadlžený je Košický kraj, najmenej Nitriansky. Žilinský sa s jeho výškou zaradil na štvrtú priečku. V našom kraji však dosahuje podiel sumy dlhu na bežných

Sociálna oblasť patrí medzi priority. Odráža sa to aj v rozpočte.

príjmoch len 28 percent z celkových 60 percent, ktoré umožňuje zákon. „Úvery sme čerpali na cestné komunikácie, rekonštrukcie budov, strojné vyba-

venie vo všetkých oblastiach a refundácie z eurofondov“, povedal riaditeľ odboru financií ŽSK Stanislav Ulaher. Župe sa darilo v minulom roku úspeš-

ne využívať európske financie na svoje projekty, ktorých bolo dovedna 30 a na ich realizáciu získala viac ako 1,6 milióna eur.

Eurofondy pomohli napraviť škody

Aj v tomto roku sa podarilo úspešne využiť eurofondy na uskutocnenie viacerých projektov. Jedným z nich je Zabezpečenie bezpečnosti na cestách poškodených povodňami na území Žilinského samosprávneho kraja. Cesty a mosty pri tokoch Klubinského a Vadičovského potoka či riečky Bystrica vykazovali rôzne stupne poškodenia spôsobené povodňami v roku 2010, ako aj ich nadmerným zaťažením dopravou. Výsledkom bola zvýšená nehodovosť. Tá ročne dosahovala priemer až 27 nehôd. Vďaka odstráneniu nerovností a novému krytiu vozoviek s lepšimi protišmykovými vlastnosťami a kvalitnejšiemu odvodneniu sa podarilo zvýšiť bezpečnosť vodičov, cyklistov aj chodcov. Pomohli nanovo osadené zvodidlá či fluorescenčné značky. S pomocou týchto opatrení sa predpokladá zníženie nehodovosti o 5 %. Opravy ciest a mostov sa zrealizovali v úsekoch Klubina – Krásno nad Kysucou, Radôstka – Nová Bystrica a Dolný Vadičov – Horný Vadičov. Z Európskej únie putovalo na tento cieľ dovedna 1,3 milióna eur.

Na kysuckých cestách poškodených povodňami sa podarilo zvýšiť bezpečnosť pomocou eurofondov.

Inovácie majú v Žilinskom samosprávnom kraji zelenú

Žilinská župa hľadá inovatívnych lídrov v regióne. Inovácie Žilinského samosprávneho kraja 2015 štartujú.

Podujatie je každoročne zaujímavou príležitosťou predstaviť verejnosti aktuálne novátorské aktivity podnikateľov, ale aj samospráv. Cieľom je zároveň podporiť záujem o inovačný rozvoj v našom kraji a propagovanie takýchto aktivít. Predošlých ročníkov inovačného ocenenia sa zúčastnilo takmer 120 subjektov zo Žilinského kraja a rozmanitosť prihlásených projektov je dôkazom, že o nové, zaujímavé myšlienky a nápady v našich regiónoch nie je núdza. Inovačné ocenenie sa každoročne udeľuje v dvoch ka-

Vítazom predchádzajúceho ročníka inovačného ocenenia bol v kategórii Regionálny rozvoj Skialp klub Kriváň, o.z., z Turian.

tegoriách - Malé a stredné podniky a Regionálny rozvoj, pričom podmienkou účasti je pôsobenie prihlásených účastníkov na území Žilinského kraja.

Ako sa prihlásiť?

Celý prihlasovací proces je jednoduchý. Overte si, či splňate kritériá na účasť, ktoré sú zverejnené na stránke www.zilinskazupa.sk. Následne sa stačí jednoducho prihlásiť zaslaním vyplneného prihlasovacieho formulára. Dostupný je na webovej stránke župy. Vyplnenú prihlášku zašlite najneskôr do 15. decembra 2015. Víťazi v jednotlivých kategóriách budú vyhlásení na budúročnej konferencii s názvom Inovačný rozvoj regio-

nov 2016. Okrem dobrého počtu, že patria medzi inovatívnych lídrov v kraji, získajú aj ocenenie vo forme plakety a finančnú odmenu. Minuloročným víťazom v kategórii malé a stredné podniky sa stala spoločnosť Kros, a. s., Žilina s inovačným projektom iKROS - online faktúry zadarmo. Kategória Regionálny rozvoj bola zastúpená občianskymi združeniami a mestami, medzi ktorými sa víťazne predstavilo združenie Skialp klub Kriváň, o. z., s projektom Ferrata Horskej záchranej služby na Martinské hole. Nechajte sa inšpirovať. Viac informácií o aktuálnom ročníku nájdete na stránke župy www.zilinskazupa.sk v časti Samospráva - Podujatia.

Nový program rozvoja kraja je spracovaný

Základným strategickým dokumentom každej samosprávy, nevyhnutným na to, aby sa župa, mesto či obec mohli uchádzať o peniaze z Európskej únie, je program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHSR).

Aj Žilinský samosprávny kraj (ŽSK) pristúpil v tomto roku k tvorbe nového programu, ktorý približuje potreby jeho rozvoja v najbližších rokoch. Spracovateľom je Rozvojová agentúra ŽSK, ktorá jeho jednotlivé časti pripravovala v spolupráci s takmer päťdesiatimi odborníkmi z rôznych oblastí. Snahu pripraviť rozvojové aktivity šité na mieru regiónu zhrnuli autori do dokumentu Žilinský kraj - región inteligentných a trvácnych riešení pre všetkých. Z vypracovanej analýzy vyplynulo viacero pozitívnych skutočností ako aj výziev, na ktoré bude potrebné reagovať. Ako uviedol riaditeľ Rozvojovej agentúry ŽSK Branislav Zacharides: „Demogra-

fická kríza západného sveta sa nevyhýba ani nám, hoci na Slovensku patríme medzi kraje s najnižším priemerným vekom obyvateľov. Táto skutočnosť sa

premierne do potreby inovovať služby v oblasti sociálnej starostlivosti a zdravotníctva.“ Rozvojová agentúra Žilinského samosprávneho kraja preroko-

vávala v auguste a septembri v každom historickom regióne kraja nový program a zapracovala námety, ktoré z týchto stretnutí vzišli.

Od dokumentu k činom

V regióne Kysuce už boli vďaka úsiliu Rozvojovej agentúry ŽSK úspešne viaceré projekty. Spomeňme rekonštrukciu Kysuckej knižnice a Strednej odbornej školy technickej v Čadci, opravu trate Historickéj lesnej úvražovej železnice vo Vychylovke, stavebné úpravy a zateplenie Domova sociálnych služieb v Oščadnici či rekonštrukciu viacerých ciest druhej a tretej triedy vrátane historického železobetónového mosta v Krásne nad Kysucou. Vybudovanie odlychovej zóny pre cyklistov a náučného chodníka v Radoli či replika veterného mlyna v Korní zas dokazujú, že agentúra je otvorená aj pre obce a ostatných žiadateľov v tomto regióne.

Kysucká knižnica v Čadci je dnes vynovená.

Stranu pripravila Jana Špiláková. Foto: archív ŽSK.

Viac informácií aj na Facebooku Žilinský samosprávny kraj